DE KRACHT VAN DE BIBLIOTHEEK *OP SCHOOL*

Beter leren lezen? Daar heb je een leven lang plezier van!

de Bibliotheek
Noordwest Veluwe
Lezen, leren, ontmoeten

De Bibliotheek is al lang niet meer enkel de plek waar je komt om je boeken te lenen. Als dè ontmoetingsplek voor alle bewoners van de Noordwest Veluwe is het juist een plek om vrijblijvend te bezoeken. Of je nu wilt lezen voor je plezier of wilt leren, voor inspiratie, een vraag of een ontmoeting komt; het mag allemaal en iedereen is welkom. Met al onze activiteiten en cursussen en met al onze partners, willen we ervoor zorgen dat

- iedereen taalvaardig is,
- digitaal mee kan komen,
- en de kans heeft zich een leven lang te ontwikkelen.

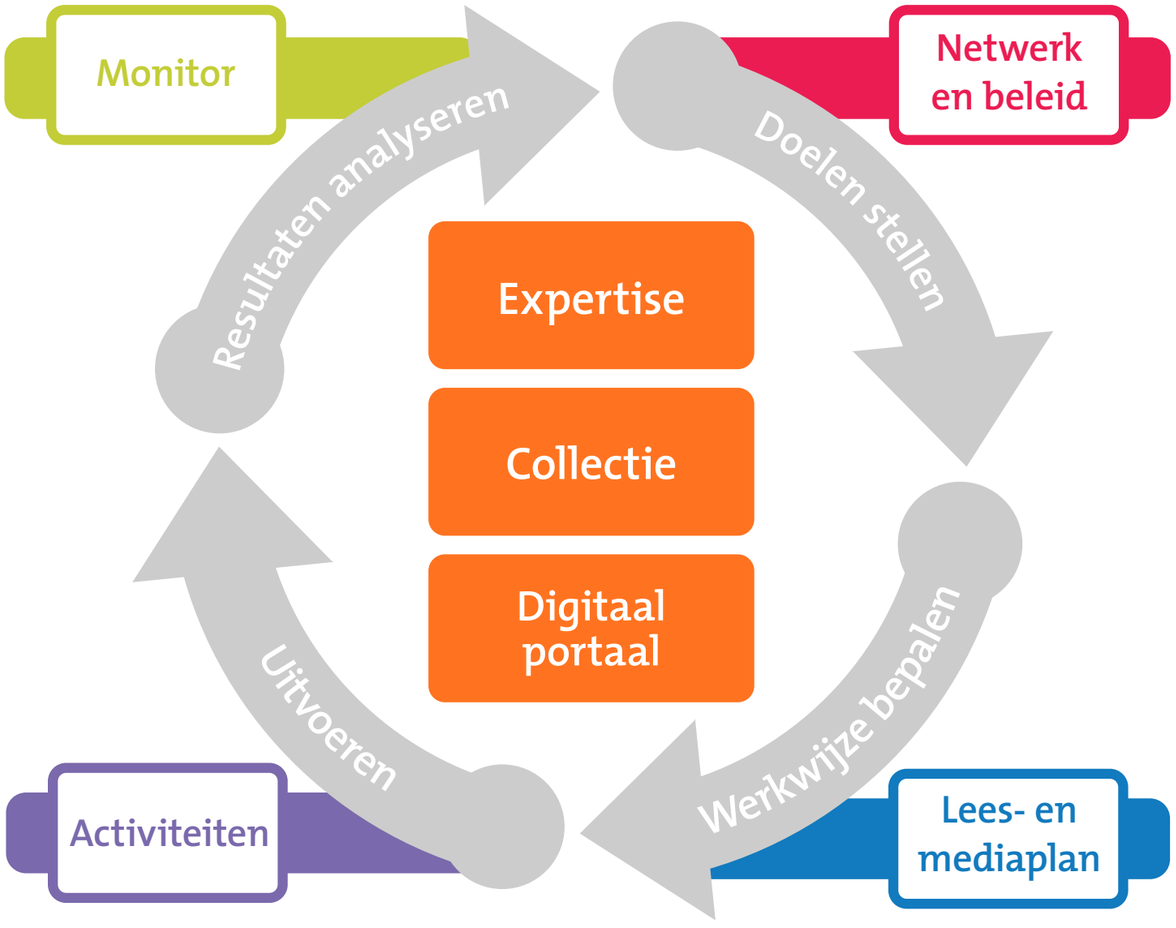
Wist je dat 2,5 miljoen mensen in Nederland moeite hebben met lezen en schrijven? Deze achterstand begint al heel vroeg. Uit onderzoek blijkt dat 25% van de basisschoolleerlingen school verlaat met een taalachterstand van 2,5 jaar.

DAAROM DE BIBLIOTHEEK *OP SCHOOL*

Met de Bibliotheek *op school* (dBos) willen we kinderen en jongeren stimuleren meer te lezen, thuis én op school. Het verhoogt het leesplezier en vergroot hun mediawijsheid. Want hoe ga je verstandig om met internet, sociale media en games? Met dBos werken ze spelenderwijs aan hun taal en algemene ontwikkeling. Ze groeien op tot volwassenen met meer mogelijkheden op de arbeidsmarkt en in het leven. Met dBos slaan scholen, bibliotheek en de gemeente de handen ineen. Doe je ook mee?

LANDELIJKE BOUWSTENEN MET ONZE LOKALE INVULLING

Het landelijke programma van dBos bestaat uit zeven bouwstenen. Maar wij – de scholen, de bieb en de gemeente – geven hier onze eigen lokale invulling aan. Samen maken we het programma op maat, zodat het past bij de waardes en belangen van onze inwoners en regio.

De zeven bouwstenen van de Bibliotheek *op school.*

NETWERK EN BELEID

› School en de bieb werken samen aan een gedeelde visie. We borgen de doelen in ons beleid.

LEES- EN MEDIAPLAN

› Onze gedeelde visie, doelen en jaarprogramma leggen we vast in een lees- en mediaplan.

EXPERTISE

› De bieb deelt haar expertise met de school, door:

1. docenten op school goed voor te bereiden op hun taken;
2. professionele leesmediaconsulenten te koppelen aan de school, die minimaal veertig uur per jaar aanwezig zijn;
3. een toolkit beschikbaar te stellen, vol met informatie en materiaal over onder meer lezen, leesbevordering en mediawijsheid;
4. het samenstellen van een passende boekencollectie.

COLLECTIE

› De bieb zorgt voor een actuele, aantrekkelijke en afwisselende boekencollectie op school.
› Naast het boekenaanbod (op papier, e-book of als luisterboek) krijgt de school advies over de aankoop van extra media.

DIGITAAL PORTAAL

› Leerlingen en docenten hebben toegang tot het digitale portaal van dBos.
› In het digitale portaal kunnen leerlingen zelfstandig boeken opzoeken en lenen, maar ook leestips en betrouwbare informatie vinden. Zowel op school als thuis, buiten schooltijd.

ACTIVITEITEN

› De leesmediaconsulent voert samen met de docenten alle activiteiten volgens het lees- en mediaplan uit rondom leesbevordering, mediawijsheid en digitale geletterdheid.

Joris duikt de virtual reality in met een VR-bril.

MONITOR

› Leerlingen en docenten vullen elk jaar een monitor in.
› In deze monitor wordt informatie verzameld over:
  1. het lees- en leengedrag van leerlingen, hun leesplezier en hun informatie-vaardigheden;
  2. de leescultuur thuis, buiten schooltijd;
  3. het lees bevorderend gedrag van docenten en het leesbevorderingsbeleid op school.
› School en de bieb bespreken jaarlijks de resultaten van de monitor en passen hier de doelstellingen voor het volgende schooljaar op aan.

WAT LEVERT DE BIBLIOTHEEK *OP SCHOOL* OP?

De Bibliotheek *op school* zorgt ervoor dat kinderen beschikken over alle gereedschappen om uit te groeien tot kritische, mondige burgers. We vertellen je hoe. Let op, de keuze voor dBos is een langetermijnkeuze: de genoemde resultaten worden alleen bereikt bij een samenwerking van minstens drie jaar.

Kinderen die veel lezen, zijn beter in begrijpend lezen, spelling, grammatica en schrijven *(Bus & Mol, 2011).*

De Bibliotheek *op school* blijkt onder basisscholieren de leesvaardigheid en, bij meisjes, het leesplezier te vergroten; het leesgedrag wordt positief beïnvloed *(Nielen & Bus, 2016).*

> *Leesbevordering onder kinderen is erg belangrijk Niet alleen omdat het leuk is om te lezen en aanspoort tot creativiteit Het is ook belangrijk voor de algemene ontwikkeling om tot kritische denkers en zelfstandige burgers op te groeien Als gemeente zijn we dan ook erg blij met programma's als de Bibliotheek op school*

Gert Jan van Noort,
wethouder gemeente Harderwijk

Kinderen die veel lezen, scoren hoger op de Cito-toetsen taal, wiskunde en studievaardigheden *(Kortlever & Lemmens, 2011).*

Basisscholen met de Bibliotheek *op school* verankeren, in grotere getale dan niet-deelnemende scholen, leesbevordering in beleid, werken met een leesplan en hebben een leescoördinator in dienst *(DUO Onderwijsonderzoek, 2019).*

> *De lijntjes tussen het team en onze lees mediaconsulent Siard zijn heel kort We vinden het fijn dat hij regelmatig op school is en de kinderen hem ook kennen*

Lineke van de Kraats, leerkracht/
leescoördinator, CBS Het Startblok

Kinderen van ouders die zelf lezen en die met hun ouders praten over boeken, komen verder in het onderwijs *(Notten, 2011).*

> *We hebben op school nu heel veel keuze en er zit altijd iets bij wat leuk is om te lezen*

Julie Bronkhorst, groep 6, CBS Het Startblok

49% van de basisscholen in Nederland werken met de Bibliotheek *op school* of een soortgelijk programma *(Factsheet dBos PO, 2021).*

Als kinderen meer lezen, gaat hun taalontwikkeling vooruit.

Kinderen die elke dag een kwartier lezen, leren duizend nieuwe woorden per jaar *(Bus & Mol, 2011; Nagy e.a., 1987).*

SITUATIE WERKGEBIED NOORDWEST VELUWE

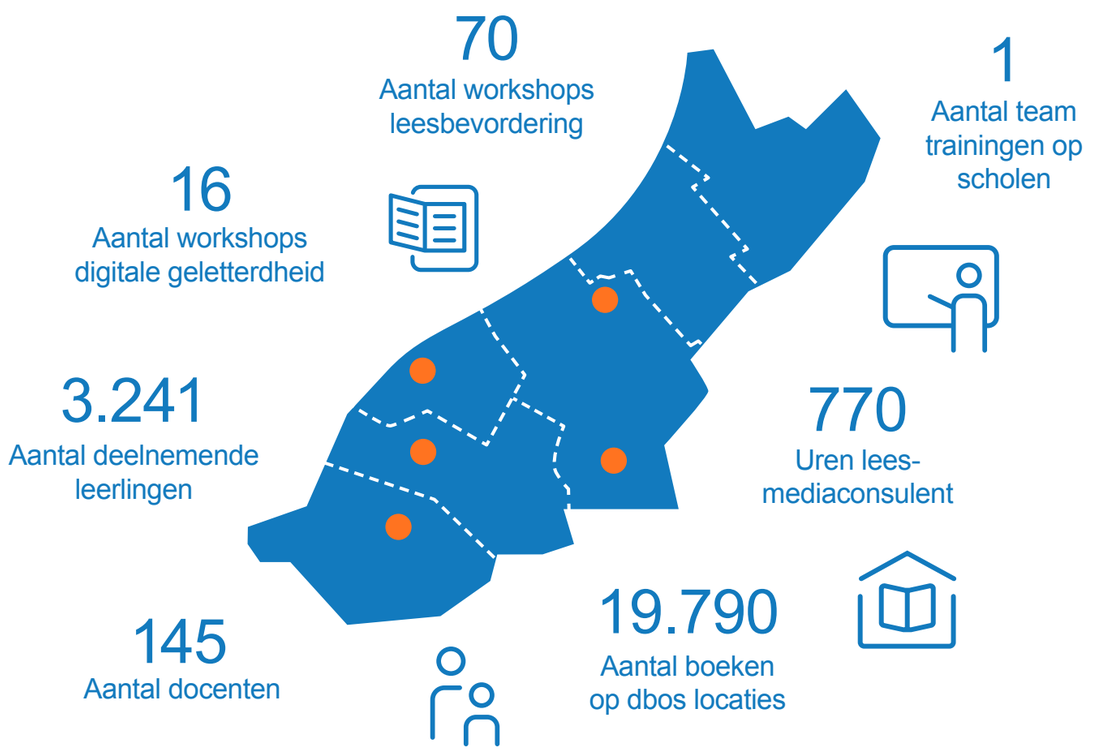
Uit de onderzoeksresultaten van de *Bibliotheekmonitor-enquête samenwerking primair onderwijs 2020-2021* blijkt dat in Nederland gemiddeld 37% van de basisscholen met de Bibliotheek samenwerkt volgens de aanpak de Bibliotheek op school. In het werkgebied van Bibliotheek Noordwest Veluwe is dit 23%. Potentieel en bereik in scholen voor primair onderwijs in de vier gemeenten.

	AANTAL SCHOLEN POTENTIEEL	BEREIKTE SCHOLEN PO PER 01-01-2022	% BEREIK	GEPLAND VOOR START IN 2022	VERKENNENDE GESPREKKEN 2022	GEPLAND VOOR START IN 2023
Harderwijk	21	8	38%	2	2	2–4
Ermelo	12	4	25%	0		
Nunspeet	14	0	–	0	2	
Putten	13	2	15%	1		
TOTAAL	**60**	**14**	**23%**	**3**	**4**	

In deze telling zijn ZMLK-scholen niet meegenomen.

Het is verheugend dat de gemeenteraad van Harderwijk in 2021 ervoor gekozen heeft om gefaseerd naar een dekking van 100% dBoS te willen groeien en hiervoor extra middelen beschikbaar stelt.

EEN JAAR BIBLIOTHEEK *OP SCHOOL* NOORDWEST VELUWE IN CIJFERS

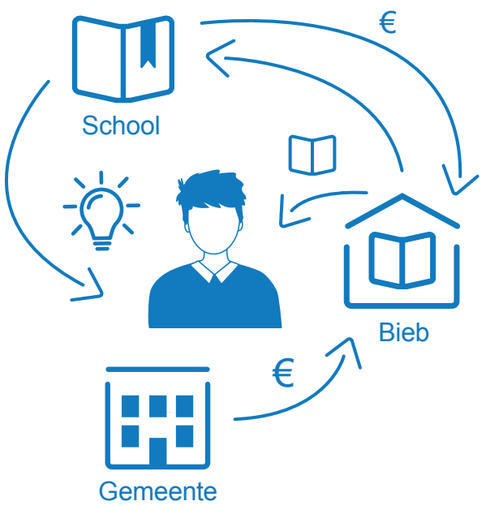

EN WAT KOST HET?

De kosten van dBos bedragen € 50 per leerling per jaar, uitgaande van een contract voor minimaal drie jaar. School en de bieb nemen samen met de gemeente deze financiering van kwaliteitsverbetering van het (lees) onderwijs op zich. Zo betaalt school een bijdrage van € 11 en de bieb bekostigt de overige € 39 per leerling per jaar. Om dBos uit te breiden op meer scholen in de regio is extra financiering nodig vanuit de gemeente.

In verband met kostenstijgingen zal de eigen bijdrage van de scholen aangepast gaan worden.

NB: Verdere groei in aantal dBoS locaties is alleen mogelijk met commitment van de scholen voor de eigen bijdrage en extra financiële middelen vanuit de gemeente.

DUS DAAROM DE BIBLIOTHEEK *OP SCHOOL*

- De tijd van docenten is vaak te beperkt om de beoogde taalresultaten te behalen. Met de expertise die dBos levert is dit wel mogelijk.
- Elke school beschikt over een actuele, aantrekkelijke en afwisselende boekencollectie om het leesplezier onder leerlingen te vergroten.
- De focus van dBos ligt niet alleen op leesbevordering, maar ook op digitale geletterdheid en mediawijsheid.
- Met de monitor kunnen we samen jaarlijks meten wat de behaalde resultaten zijn en aansturen op nieuwe leerdoelen in het volgende jaar.
- Leerlingen op dBos scholen scoren bewezen positievere resultaten op hun leesmotivatie, woordenschat, spelling, begrijpend lezen en schrijven.

WE VERTELLEN U GRAAG MEER OVER DBOS!

Wil je als gemeenteraadslid, wethouder, docent of schoolhoofd aanvullende informatie over de kracht van de Bibliotheek *op school*? Aimée Streefland is programmacoördinator bij Bibliotheek Noordwest Veluwe. Zij vertelt je graag over onze dBos succesverhalen en de mogelijkheden voor jouw gemeente of school: aimee.streefland@bnwv.nl of 06 15584578.

COLOFON

© Bibliotheek Noordwest Veluwe (2022). Factsheet 'De kracht van de Bibliotheek *op school*'.
Wijzigingen voorbehouden. Neem contact met ons op: 085 2733575 of info@bnwv.nl.
Meer informatie over de dBos: www.debibliotheekopschool.nl.